

2. Locale economie

2.1. Landbouw

2.1.1. Grachten en onbevaarbare waterlopen

Omgevingsanalyse

De onderhoudswerken aan de onbevaarbare waterlopen 3de categorie op het grondgebied van de gemeente wordt uitgevoerd door de Polder De Moeren en de Polder Noordwatering. De gemeentelijke financiële bijdrage ziet er als volgt uit :

	Polder De Moeren	Polder Noordwatering
2001	5.540,92 EUR (raming)	nog geen prijs bekend
2000	8.376,74 EUR (raming)	3.507,72 EUR
1999	3.698,10 EUR (effectief betaald)	2.366,66 EUR

Het onderhoud van de grachten gebeurt deels ook door de boeren door het afbranden van het riet.

Knelpunten

Het afbranden van de grachten brengt grote schade toe aan de fauna.

Strategisch objectief

- De polderbesturen toelaten jaarlijks ervoor te zorgen dat onbevaarbare waterlopen een onderhoudsbeurt krijgen zodat de polderwaterlopen hun functie van afwateringskanaal, bufferbekken en bezinkingsbekken ten volle kunnen vervullen.
- De fauna en flora die leeft in de grachten in stand houden.

Operationele doelstelling

- Jaarlijks financieel bijdragen aan het onderhoud van de onbevaarbare waterlopen
- Het verbieden van het afbranden van de grachten

Acties

- 2002 : het aanpassen van het algemeen gemeentelijk politiereglement zodat het afbranden van het riet in de grachten verboden is.
- 2001 – 2006 : jaarlijkse financiële bijdrage aan de Polder De Moeren en de Polder Noordwatering.

2.1.2. Wegbermbeheer

Omgevingsanalyse

De bermen worden deels afgemaaid door het gemeentebestuur, deels door de boeren. In ruil krijgen de boeren dan het hooisel.

Knelpunten

De maaiprocedure verloopt niet geheel conform het bermdecreet.

Momenteel worden de bermen gewoonlijk 2 maal per jaar gemaaid. Bij mooi weer nemen de boeren vrijwillig een deel van de tweede maaibeurt voor hun rekening. In ruil nemen ze het hooisel mee.

Bij slecht weer kan het hooi niet drogen en zijn de boeren niet geïnteresseerd. Ook de gemeente beschikt niet over de nodige middelen om het maaisel af te voeren. Bij slecht weer blijft het maaisel dus gewoon liggen.

Er is nood aan een inventaris van de waardevolle wegbermen.

Strategisch objectief

De maatregelen van het bermdecreet integraal toepassen.

Operationele doelstelling

- De eigen diensten en de boeren ertoe brengen de bermen niet te maaien voor 15 juni
- Het opmaken van een inventaris van de waardevolle bermen
- het verbieden van het afbranden van de bermen

Actie

2002 : het organiseren van een cursus voor vrijwilligers en gemeentepersoneel inzake de inventaris van waardevolle wegbermen

2003 : opmaak van een inventaris van de waardevolle bermen gericht bermbeheer op een aantal uitgekozen bermen

2004 : beperken van het maaien van de waardevolle bermen

2.2. Industrie en tewerkstelling

2.2.1. De problematiek van de zonevreemde bedrijven

Omgevingsanalyse

Reeds in 1997 liet het gemeentebestuur een bedrijven-inventaris opstellen, met inventarisering van de zonevreemde bedrijven.

Deze inventaris van de zonevreemde “bedrijven” diende als eerste stap tot het opmaken van een sectoraal BPA “zonevreemde bedrijven”.

- 85 Kleinere en Middelgrote Ondernemingen zijn in de inventaris opgenomen. Van deze wordt de overgrote meerderheid (74/85 of 87,1%) overeenkomstig het goedgekeurd gewestplan en/of de BPA's gesitueerd in een zonevreemd gebied.
- voor de bedrijven gelegen in een geëigende zone betreft het :
 - 1 bedrijf gelegen in een bedrijvenzone
 - 1 bedrijf gelegen in een landbouwzone
 - 9 bedrijven gelegen in een recreatiezone
 - 1 bedrijf gelegen in een zone voor openbaar nut
- voor de bedrijven gelegen in een niet geëigende zone gaat het om :
 - 2 bedrijven gelegen in een landbouwzone
 - 18 bedrijven gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied
 - 12 bedrijven gelegen in een natuurgebied of natuurreservaat
 - 38 bedrijven gelegen in een woongebied
 - 4 bedrijven gelegen in een woonuitbreidingsgebied

Uiteindelijk kon geen sectoraal BPA worden opgemaakt daar de betrokken ministeriële omzendbrief niet van toepassing bleek op handels- en horecazaken, evenmin als op campings en recreatieve bedrijven.

Knelpunten

- Een belangrijk knelpunt zijn **de bedrijven gelegen in het duinendecreet**. De betreffende bedrijven bevinden zich voornamelijk in een strook langs de Duinhoekstraat, gaande van huisnr. 143 tot 173.

Het belangrijkste probleem hierbij is de concrete invulling van de bestaande wetgeving. De vraag dient opgelost wat de exacte inhoud is van de stedenbouwkundige bepalingen die betrekking hebben op het duingebied. Vooral van belang is de specifieke betekenis van de stedenbouwkundige bepalingen omtrent het voor het duingebied belangrijk landbouwproject.

Het betreft het decreet van 21 december 1994 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1994 betreffende de definitieve aanwijzing van de beschermde duingebieden en van de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, en houdende wijziging van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, waarbij volgende stedenbouwkundige bepalingen gelden :

- Beschermde duingebied :

Hier geldt een volledig bouwverbod. “Het bouwverbod heeft betrekking op alle werken die vergunningsplichtig zijn overeenkomstig artikel 44 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw”. Dit betekent dat alle werken verboden zijn waarvoor een bouwvergunning noodzakelijk is.

- Voor het duingebied belangrijk landbouwgebied :
Ook hier geldt een bouwverbod, maar “niet voor instandhoudingswerken aan gebouwen of woningen in de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden. In de beschermde duingebieden en in de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden geldt het bouwverbod niet voor werken noodzakelijk voor een efficiënt natuurbeheer, natuurherstel, natuurontwikkeling, kustverdediging en voor slopingswerken van woningen of gebouwen”.
Binnen strikte beperkingen mogen voor de gebouwen binnen het landbouwgebied door de gemachtigde ambtenaar (stedenbouw Brugge) op dit bouwverbod afwijkingen worden toegestaan (art. 45 §2 van de stedenbouwwet). Artikel 45 §2 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw is van toepassing op de voor het duingebied belangrijke landbouwgebieden, mits uitsluiting van wijziging van gebruik.
- Het probleem van **de bedrijven gelegen in natuurgebied of natuurreservaat**. Het betreft hier ten eerste handelszaken, en ten tweede sport- en jeugdinfrastructuur. De betreffende handelszaken zijn gelokaliseerd deels in de Duinhoekstraat en deels in de Veurnestraat. Voor de sport- en jeugdinfrastructuur gaat het om de polyvalente zaal, de Armorial, Panne Baaltje, de Sea Scouts en de Kwinte.

Hierbij verwijzen we naar de stedenbouwkundige bepalingen in verband met de groengebieden:

De groengebieden zijn bestemd voor het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu. Binnen deze wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de natuurgebieden en anderzijds de natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of de natuurreservaten.

In de groengebieden geldt een principiële bouwverbod. In principe wordt enkel de werken toegelaten die gericht zijn op of verenigbaar zijn met het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu. Omzendbrief dd. 8 juli 1997 betreffende de inrichtingen en de toepassing van het ontwerp-gewestplannen en gewestplannen.

De natuurgebieden omvatten de bossen, wouden, venen, heiden, moerassen, duinen, rotsen aanslibbingen, stranden en andere dergelijke gebieden. In deze gebieden mogen jagers- en vissershutten worden gebouwd voor zover deze niet kunnen gebruikt worden als woonverblijf, al was het maar tijdelijk.

De natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten zijn de gebieden die in hun staat bewaard moeten worden wegens hun wetenschappelijke of pedagogische waarde. In deze gebieden zijn enkel de handelingen en werken toegestaan, welke nodig zijn voor de actieve of passieve bescherming van het gebied.

De vraag dient zich dan ook gesteld welke de mogelijkheden zijn binnen deze context voor de aldaar gevestigde handelszaken en de sport- en jeugdinfrastructuur.

De enige wettelijke oplossing lijkt de opmaak van een BPA die afwijkt van het gewestplan of het laten uitvoeren van een gewestplanwijziging.

- **Horecazaken in agrarisch gebied**. Het betreft het Merlijnshof en de Santos-hoeve. Hun bestemming is niet verenigbaar met ligging in agrarisch gebied. Het Merlijnshof bevindt zich bovendien in het duinendecreet.
- **De bedrijven gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied**. Deze bedrijven kunnen problemen kennen bij uitbreiding wegens beperkingen die er gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. Sommige bedrijven gelegen in het landschappelijke waardevol gebied worden daarenboven in het duinendecreet bestemd als ‘voor het duingebied belangrijk landbouwgebied’.

Strategisch objectief

Een oplossing zoeken voor alle zonevreemde bedrijven en zaken.

Operationele doelstelling

De problematiek van de zonevreemde bedrijven en handelszaken regelen via een ruimtelijk uitvoeringsplan na de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Actie

- Opmaak van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan en daaropvolgend een uitvoeringsplan omvattende een regeling voor de zonevreemde handelszaken.
- De nodige stappen ondernemen teneinde zonevreemdheid in het “voor het duinengebied belangrijke landbouwgebied” door de Vlaamse regering te laten erkennen en net zoals voor de zonevreemde woningen een aangepaste regeling uit te werken.

2.3. Tewerkstelling

Omgevingsanalyse

Tewerkstelling per sector in De Panne :

Uit gegevens van 1997 van de GOM West-Vlaanderen afkomstig van de RSZ blijkt de bezoldigde tewerkstelling in De Panne als volgt is ingedeeld:

Primaire sector	1
Secundaire sector	173
Industrie	98
Bouw	75
Tertiaire sector	1.955
Kleinhandel	255
Hotel restaurant	478
Openbaar bestuur	222
Onderwijs	335
Gemeenschapsvoorzieningen	208
Totaal	2.129

92% van de bezoldigde tewerkstelling in De Panne situeert zich in de tertiaire sector, waarvan 34% tewerkgesteld is in de kleinhandel en horeca. Deze tewerkstelling wordt sterk seizoenmatig beïnvloed. Opvallend is verder dat 26% tewerkgesteld is in de openbare of semi-openbare sector. Vooral onderwijs en gemeentebestuur zijn belangrijke werkgevers. Slechts 8% is tewerkgesteld in de secundaire sector waarvan iets minder dan de helft in de bouw.

Het gemeentebestuur en het OCMW spelen in op Federale en Vlaamse tewerkstellingsinitiatieven, inzonderheid deze voor laaggeschoolden en langdurige werklozen. Zo zijn momenteel 2 mina-werkers tewerkgesteld, 2 dienstbanen en PWA'er bij het gemeentebestuur. Het OCMW stelt 1 dienstenbaan en 1 PWA'er tewerk en heeft een contract met een interimkantoor inzake het tewerkstellingsinitiatief "Invoeg-interim".

Aantal art. 60, tewerkgesteld aan het OCMW

1996:	20
1997:	30
1998:	20
1999:	20
2000:	20

Het PWA is opgestart in september 1996.

Evolutie van het aantal ingeschreven PWA-ers en het aantal actieve werknemers:

Jaar	Ingeschreven PWA-ers	Actieve werknemers
September 1997	112	29
September 1998	148	37
September 1999	175	28
September 2000	208	44

Aantal gebruikers

Jaar	Aantal ingeschreven gebruikers	Aantal bediende gebruikers	Uren PWA activiteit
September 1997	89	50	
September 1998	115	66	883
September 1999	115	55	798
September 2000	138	92	1.141

Sinds 1999 staat een wis-terminal in het gemeentebestuur, aan het PWA-kantoor.

Raadplegingscijfers 2000 :

Datum	Totaal aantal gebruikers	Gebruikers WIS-vacaturebank	Gebruikers infomodule	Gebruikers overige modules *	Bekeken vacatures
0001	122	91	8	23	3772
0002	27	22	2	3	447
0003	160	142	0	18	2012
0004	88	81	0	7	766
0005	70	64	0	6	655
0006	89	80	0	9	932
0007	114	101	0	13	914
0008	95	84	0	11	1048
0009	13	11	0	2	77
0010	140	133	0	7	1273
0011	95	91	0	4	710
Totaal	1113	990	10	113	13722
Gemiddeld/maand	93	83	1	9	1144

(bron : VDAB)

- Om mede de tewerkstelling van Franstaligen te bevorderen organiseert het OCMW cursussen Nederlands voor anderstaligen.
- Cursussen nederlands aan anderstalige kinderen via logopedisten in de diverse basisscholen. Kostprijs 30.000 EUR/jaar
- Tewerkstelling van allochtonen. Opvolging van de regelgeving
- Tewerkstellings- en opleidingsprojecten
- Trajectbegeleiding
- Het OCMW heeft een contract met interimkantoren voor de tewerkstelling van OCMW-clïenteel in de privé-sector.

De Vlaamse Minister van Tewerkstelling voorziet jaarlijks de oprichting van een aantal werkwinkels: één enkele plaats per gemeente of per kleine groep van gemeenten waar de werkzoekende dicht bij huis het ganse dienstenpakket in verband met tewerkstelling aangeboden krijgt. Het is de bedoeling dat de werkwinkels een actievere rol zullen spelen bij het stimuleren van lokale dienstverlening en buurtdiensten. De Panne vormt voor de oprichting van een werkwinkel een cluster met de gemeenten Koksijde, Veurne, Alveringem en Nieuwpoort.

In een voorbereidende fase werd beslist om de nieuwe werkwinkel te realiseren in Koksijde. Het Plaatsingskantoor te Veurne blijft behouden. De PWA's van Nieuwpoort, Alveringem en De Panne worden vooruitgeschoven antennes van de werkwinkel. Het PWA is een verplichte partner in de lokale werkwinkel en in het kader van de verdere uitbouw van de lokale diensteneconomie zelfs noodzakelijk gezien de knowhow die ze hieromtrent hebben.

Knelpunten

Er is in De Panne geen centraal punt waar burgers alle informatie omtrent tewerkstellingsmogelijkheden en- modaliteiten kunnen krijgen.

Strategisch objectief

Een centraal punt creëren waar burgers alle informatie omtrent tewerkstellingsmogelijkheden en- modaliteiten kunnen krijgen.

Operationele doelstelling

- Realiseren van een beleid inzake lokale diensteneconomie in De Panne. Dit omvat de tewerkstelling in art. 60, dienstenbanen en het PWA.
- Creëren van een aanspreekpunt in De Panne
- Nauwe opvolging van de realisatie van de Lokale Werkwinkel met behoud van de huidige dienstverlening aan de Pannese bevolking

Actie

- 2001 : beslissing inzake toetreding tot de Lokale Werkwinkel
- 2001 : afsluiten van een akkoord i.v.m. de financiële inbreng in de lokale werkwinkel
- 2002 : opstart van de lokale werkwinkel in samenwerking met de deelnemende gemeenten, OCMW's, PWA, VDAB en RVA.
- 2003 : verhuis van de lokale diensteneconomie antenne naar het dienstencentrum op het Koningsplein
- 2001-2006 : acties OCMW:
- integratie van allochtonen op de arbeidsmarkt via opleiding en begeleiding
 - toepassing van jongerencontracten voor de –25 jarigen
 - afbouw van systeem invoeg-interim
 - optimaliseren van de afspraken en contacten met de interimkantoren
 - bestendigen van de TOK-projecten
 - in dienst houden van gesubsidieerd personeel inzake de trajectbegeleidingsprojecten
 - verder financiële kosten dragen van de cursussen Nederlands voor anderstalige kinderen van de basisscholen (\pm 30.000 EUR/jaar). Daarbij de huidige onderhandelingen met het Ministerie van Onderwijs opvolgen tot het bekomen van een subsidiesysteem voor dergelijk initiatief. Andere kanalen van subsidiëring zoeken.
 - bestendige opvolging van de wetgeving inzake tewerkstellingsmaatregelen van de overheid.

2.4. Handel

2.4.1. De heropleving van het commercieel gebeuren in het centrum

Omgevingsanalyse

Sommige delen van de winkelstraten zijn gekenmerkt door leegstand en verwaarlozing.

Knelpunten

De leegstand van winkelpanden vermindert de attractiviteit voor de winkelende bezoekers.

Strategisch objectief

Zorgen voor aantrekkelijke winkelstraten zodat het commercieel gebeuren in het centrum herleeft.

Operationele doelstelling

- Eigenaars ertoe aanzetten om panden in de winkelstraten niet te laten leegstaan
- Zorgen voor een aangename wandel- en winkelomgeving
- Maatregelen nemen om de Nieuwpoortlaan te doen herleven

Actie

- Strenge toepassing van het belastingsreglement op leegstand en verkrotting
- Controleren van het reglement voor de inname van de voetpaden
- Heraanleg van het Canadezenplein
- Opmaken van een studie door bv. de GOM of het WES inzake de herwaardering van de Nieuwpoortlaan
- Renovatie van de Zeelaan tussen Markt en Zeedijk

2.4.2. Kwaliteit van de verblijfsaccommodatie

Omgevingsanalyse

Evolutie tussen 1989 en 1997 van het aantal inrichtingen per logiesvorm in West-Vlaanderen naar gemeente en subregio.

Gemeente	Hotels	Campings Kampeer Verblijf Parken	Vakantiecentra Verblijfs- en Vakantiecentra	Vakantie- Dorpenverblijf- vakantiedorpen	Jeugd- Logies	Totaal	Individuele Huur Vakantie- woningen Tweede Verblijven
Nieuwpoort	14	5	4	1	11	25	15.224
Koksijde	44	14	8	4	24	94	11.746
De Panne	39	6	4	2	4	55	4.751
Oostkust	167	11	6	0	10	194	20.700
Middenkust	154	98	18	15	23	308	24.049
Westkust	97	25	16	7	39	184	21.894
Totaal kust	418	134	40	22	72	686	66.643

Gemeente	Hotels	Campings Kampeer Verblijf Parken	Vakantiecentra Verblijfsvakantie- centra	Vakantiedorpen Verblijfsvakantie- dorpen	Jeugd- Logies	Totaal	Individuele Huur Vakantie- Woningen Tweede Verblijven
Nieuwpoort	-4	0	-1	-1	1	-5	1.477
Koksijde	-14	-1	0	0	-9	-24	1.684
De Panne	-13	1	-1	0	1	-12	1.294
Oostkust	-59	-1	-1	0	2	-59	3.828
Middenkust	-59	-5	-3	7	-8	-68	4.003
Westkust	-31	0	-2	-1	-7	-41	4.455
Totaal kust	-149	-6	-6	6	-13	-168	12.286

Evolutie tussen 1989 en 1997 van de capaciteit per logiesvorm in West-Vlaanderen, naar gemeente en subregio

Gemeente	Hotels	Campings	Vakantie- centra	Vakantie- Dorpen	Jeugd- logie	Indiv. Huur Vakantiew oning 2 ^{de} verblijven	Kampeer Verblijfs- parken vakantie- woning	Verblijf in vakantie- centra
Nieuwpoort	884	2.667	1.310	1.144	1.861	24.826	4.020	0
Koksijde	1.591	996	2.109	3.786	2.509	54.032	7.368	1.025
De Panne	1.689	1.371	717	302	310	21.855	4.176	0
Oostkust	7.460	1.605	1.582	0	570	95.220	8.688	0
Middenkust	8.316	14.165	4.404	4.611	1.984	110.626	80.922	572
Westkust	4.164	5.034	4.136	5.232	4.680	100.713	15.564	1.025
Totaal kust	199.940	20.804	10.122	9.843	7.234	306.559	105.174	1.597

Gemeente	Totaal	Hotels	Camping	Vakantie-centra	Vakantie-Dorpen	Jeugd-logies	Indiv. Huurwoning Vakantie-woningen 2 ^{de} verblijven
Nieuwpoort	36.985	-619	-855	-29	98	266	6.794
Koksijde	74.040	-434	-634	-753	2.108	-1.432	7.747
De Panne	32.638	-328	-513	-438	302	190	5.953
Oostkust	115.125	-2.366	-1.051	-39	0	124	17.609
Middenkust	233.654	-1.559	-1.925	2.130	-1.350	-878	18.415
Westkust	143.636	1.381	-2.002	-1.220	2.508	-976	20.494
Totaal kust	492.415	-5.306	-4.978	-3.389	1.158	-1.730	56.518

Gemeente	Kampeert – en verblijfsparken	Verblijf Vakantie-centra	Verblijfsvakantie-dorpen	Totaal
Nieuwpoort	1.576	0	-368	6.863
Koksijde	-368	175	-2.048	4.361
De Panne	280	0	494	5.940
Oostkust	768	0	0	15.045
Middenkust	6.394	412	4.287	21.666
Westkust	1.488	175	-1.922	17.164
Totaal kust	8.650	587	2.365	53.875

(Bron : SIF beleidsplan 2000-2002, tabel gebaseerd op WES-Inventarisatie 1989 en 1997)

Wat het aantal inrichtingen betreft, zit De Panne ongeveer op hetzelfde niveau als de andere kustgemeenten. Dit is zeker het geval wanneer men rekening houdt met de oppervlakte van de gemeente. Ook wat het aantal logies betreft kan De Panne zich meten met de andere kustgemeenten. De terugval van het aantal inrichtingen over de periode 1989-1997 is echter opvallend voor alle kustgemeenten en dus ook voor De Panne. In die periode is het aantal inrichtingen met ongeveer ¼ verminderd. Als men dan de capaciteit evalueert, dan blijken vooral de hotels, campings en vakantiecentra afgenomen te zijn, terwijl vakantie-dorpen, jeugdlogies, verblijfsvakantiedorpen, kampeerverblijfsparken, maar vooral huur en vakantie-woningen zijn toegenomen. De capaciteit is hierdoor voor De Panne gestegen met 5.940 eenheden.

Knelpunten

Voor het appartementstoerisme kent de laatste jaren problemen, omdat het zich niet direct heeft weten aan te passen aan de groeiende markt van de korte verblijven. De hotelsector heeft zich wel weten aan te passen en bovendien heeft de invoering van het hoteldecreet geleid tot een kwalitatieve “upgrading”. Het verblijfstoerisme blijkt belangrijk, maar studies wijzen op een toenemend belang van het dagtoerisme.

80% van het cliënteel is afkomstig uit het binnenland, dit betekent dat er nog een belangrijk buitenlands marktpotentieel kan aangeboord worden.

Er is mogelijkheid om nog een bijkomend aanbod te creëren op vlak van hoevertoerisme.

Strategisch objectief

- een verhoging van de kwaliteit van de toeristische infrastructuur, zodat er opnieuw kan geconcurrereerd worden met de touroperators met goedkope buitenlandse bestemmingen
- Nadenken over het ontwikkelen van een all-weather infrastructuur, zodat de economische activiteit meer gelijk verspreid is over het jaar wat een positief effect zal creëren op de arbeidsmarkt en het welzijn van de arbeiders en het toegenomen regionaal product een positieve evolutie heeft op de welvaart van de regio en de gemeente.

Operationele doelstelling

- Streven naar een kwaliteitsverbetering in de diverse sectoren van het logiesaanbod
- Permanente aanpassing aan de evoluerende omstandigheden van de toeristische markt (vraagzijde)

Actie

- Meewerken aan de eventuele acties van andere actoren (bv. Westtoerisme, immobiliënsector, campingsector)
- Brainstormen met de gemeentelijke actoren omtrent de uitwerking van een eigen toeristische strategie op middellange en lange termijn

2.5. Toerisme

2.5.1. Toeristisch beleid

Omgevingsanalyse

In het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen wordt De Panne als hoofddorp gesitueerd binnen het stedelijk netwerk de kust. Het behoort samen met Koksijde en Nieuwpoort tot de Westkust.

De economie van De Panne bestaat voornamelijk uit primaire en tertiaire activiteiten en is voor het grootste deel geënt op het toerisme.

De bestaande ruimtelijk economische structuur ziet er als volgt uit :

Onder de ruimtelijk economische structuur worden zowel de ambachtelijke en landbouwbedrijvigheid, de handel en horeca, diensten alsook de toeristisch-recreatieve activiteiten gegroepeerd.

Toeristisch-recreatief netwerk

Sportactiviteiten

De gemeentelijke polyvalente zaal met indoor en outdoor faciliteiten : terreinen voor voetbal, tennis, basketbal, volleybal, badminton, handbal, tafeltennis, minivoetbal, overdekt zwembad.

Cultuurhistorisch en natuurkundig educatief

- Natuurreservaat De Westhoek
- Gemeentelijk reservaat Oosthoek met Vlaams bezoekerscentrum 'De Nachtegaal', Krakeelduinen, het Calmeynbos en de zeer belangrijke duin-polderovergang (het artiestenpad)
- De Zeereepduinen
- Staatsnatuurreservaat 'Houtsaeger'
- Cabourghduinen met het Garzebekeveld

Bezienswaardigheden

- Gemeentehuis De Panne
- Religieuze gebouwen :
 - O.L.Vrouwkerk, neoromaanse stijl
 - St. Pieterskerk uit het einde van de 19de eeuw
 - Kapel van de Missionarissen Oblaten uit het begin van de 20ste eeuw
 - St. Audomaruskerk te Adinkerke
- Oorlogsmonumenten :
 - Monument van H.M. Koningin Elisabeth, van Leopold I, van Dunkirk Veterans, de ontmiijners, het oorlogsmonument te Adinkerke
 - Gedenksteen van Leopold III, voor gesneuvelde soldaten 1914-1918, voor Julien Demolder, voor Dokter Depage, voor politiek gevangenen
- Het station van Adinkerke, gebouwd in 1913

Recreatiepark

Het recreatiepark Plopsaland, nabij het station van Adinkerke-De Panne, met een jaarlijkse opnamecapaciteit van 900.000 dagtoeristen.

De Drie Vijvers, recreatiepark met mogelijkheid tot paardrijden, windsurfing, vissen.

Toeristische routes

Door de natuurlijke omgeving kent De Panne een uitgebreid gamma aan natuurrecreatieve wandelingen :

- Door De Panne loopt een ruiterspad dat in verbinding staat met Koksijde, Oostduinkerke en het achterland.
- De Panne kent twee fietsroutes :
De Cobergherroute gaat door het kustpolderlandschap van de Westhoek op de Belgisch-Franse grens (Adinkerke-Hondschoote-De Moeren-Uxem-Ghyvelde).
De Moerenroute omvat een tocht door de polders tot Houtland en de Moeren.
- Verder zijn er de talrijke wandelroutes in het staatsnatuurreservaat (het Grenspad, Helmpad, Konijnenpad, GR-route ...), in het Calmeynbos, de Cabourgduinen en de Moeren.
- Naast de talrijke natuurwandelingen kent De Panne ook stadswandelingen zoals de bouwkundige erfgoedwandelingen en kunstobjectenwandeling (Bella Stock).

Verblijfsaccommodatie

De kern De Panne telt 34 verblijfsaccommodaties onder de vorm van hotels, pensions en motels.

Samen staan ze borg voor 819 kamers. Een cluster aan verblijfsaccommodatie vindt men vnl. geconcentreerd rond de Nieuwpoortlaan-Zeelaan-Sloepenlaan-Meeuwenlaan en Leopold III laan.

Naast de hotelinfrastructuur zijn er ook heel wat vakantiewoningen en is er een ruim aanbod aan appartementen. De meeste appartementsblokken, verantwoordelijk voor de 'Atlantic Wall', situeren zich langs de Dynastielaan en de Zeedijk.

Een cluster van vakantiewoningen onder de vorm van vakantie dorpen bevindt zich langs de Duinhoekstraat nl.

- Vakantiedorp Duinhoek
- Vakantiedorp Duinendaele

Op het grondgebied zijn 5 kampeerterreinen gelegen :

- Greenpark langs de Veurnestraat (470 percelen)
- Zeepark langs de Nieuwpoortlaan (780 percelen)
- Camping Kindervreugde langs de Langgeleedstraat (62 percelen)
- Camping Ter Hoeve (217 percelen) en camping Week-end (172 percelen) langs de Duinhoekstraat
- Camping Michaël (51 percelen)

Handel

De voornaamste handelsstraten lopen enerzijds parallel met de Zeedijk nl. via de Nieuwpoortlaan en de Duinkerkeaan, en anderzijds dwars naar de kern toe via de Zeelaan. De meeste voorzieningen te Adinkerke bevinden zich ten noorden van het kanaal Duinkerke-Nieuwpoort, met uitzondering van de tabaksvoorzieningen en benzinestations ten zuiden van het kanaal.

Horeca

Net zoals in de andere kustgemeenten is het assortiment van restaurants, snackbars, tea-rooms en cafés goed uitgerust in De Panne. De alomtegenwoordigheid van de horecazaken is in sterke mate beeldbepalend in de toeristische strook tussen het strand en de Zeedijk.

(bron : punt 1.2.2.3. van de startnota van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan)

Knelpunten

De GOM West-Vlaanderen heeft in haar publicatie "West-Vlaanderen 2010 – een strategie voor economische ontwikkeling" een sterkte-zwakke analyse gemaakt van de verschillende deelfacetten van de West-Vlaamse economie.

Wat de toeristische sector in het algemeen betreft, kwam men tot de volgende conclusies :

	STERKTEN	ZWAKTEN
Toerisme	<ul style="list-style-type: none"> - Brugge als internationale attractie pool - Goed toeristisch basisproduct - Groeiende aandacht voor kwaliteitseisen - Professionalisering publieke sector 	<ul style="list-style-type: none"> - Leefbaarheid/aantrekkelijkheid badplaatsen in het gedrang - Productbeleid onvoldoende inspelend op segmenten - Onvoldoende duidelijke positionering van de Kust - Marktaandeelverlies op Belgische vakantiemarkt - Te weinig seizoensspreiding

De GOM ziet volgende kansen en bedreigingen voor de toeristische sector :

	OPPORTUNITEITEN	BEDREIGINGEN
Toerisme	<ul style="list-style-type: none"> - Marktpotentieel - Stijgende welvaart - Opgang wellnesstoerisme - Europese steunprogramma's 	<ul style="list-style-type: none"> - Mondialisering van de toeristische vraag - Bevuiling van de zee - Onoordeelkundige inplanting windmolenparken in de Kuststreek - Demoderen van appartementsgebouwen op lange termijn

Strategisch objectief

In de bovengenoemde publicatie beschrijft de GOM (Pag. 41 e.v.) een strategie voor een toeristisch-recreatieve productvernieuwing en een efficiënte communicatie. Deze strategie omvat drie deelaspecten.

1. Een gebiedsgerichte aanpak in lijn met het beleid op Vlaams niveau.

Het toeristisch product in Vlaanderen bestaat uit drie macroproducenten die gekenmerkt worden door een eigen product-marktcombinatie, namelijk de 'Kunststeden', de 'Kust' en 'Groen Vlaanderen'. West-Vlaanderen is de enige provincie in Vlaanderen die de diverse macroproducten kan aanbieden.

- De traditionele toeristische regio van de Kust behoeft een gemeenschappelijke aanpak inzake productvernieuwing, kwaliteitsverbetering en imagoverandering. Voor de Kust werden reeds belangrijke programma's geformuleerd die in de komende vijf tot zes jaar hun uitvoering zullen kennen en dit in het kader van het Kustactieplan 2 en het Europese doelstelling 2-programma. De hoofdaandacht moet hierbij gaan naar productvernieuwing via projecten met weerslag over de hele Kust die bovendien bijdragen tot een nieuw imago.

De grote krachtlijnen voor dit beleid zijn :

- Het verbeteren van het toeristisch basisproduct (natuurlijk systeem, omgevingskwaliteit badplaatsen en maritiem erfgoed) met aandacht voor het herstel en behoud van het natuurlijk systeem (zee, strand, duinen, polders), voor het verzekeren van de gepaste recreatieve toegankelijkheid op stranden en duinen, voor het verbeteren van de omgevingskwaliteit in de badplaatsen, en voor het toeristisch valoriseren van het maritiem erfgoed en het visserijgebeuren
- Het verbeteren van de toeristisch-recreatieve voorzieningen in infrastructuur met aandacht voor zachte lineaire recreatieve verbindingen tussen badplaatsen, het

kwalitatief ontwikkelen en verbreden van de toeristisch-recreatieve voorzieningen naar specifieke doelgroepen (onder andere jongeren en de markt van meetings, incentives, congresses en exhibitions), het behoud van een voldoende groot en kwalitatief aanbod van commerciële logiesvormen en het kwalitatief ontwikkelen en verbreden van evenementen van bovenlokaal niveau.

Daarnaast moet de wervende communicatie ervoor zorgen dat de Kust een nieuw imago krijgt bij de potentiële toerist-recreanten en meer specifiek bij de gewenste doelgroepen.

- Om in het macroproduct ‘Groen Vlaanderen’ te kunnen scoren, moet West-Vlaanderen opteren voor het lanceren van nieuwe toeristisch-recreatieve regio’s die een voldoende schaalniveau halen en waar bovendien een zekere samenhang een voldoende basis biedt voor een efficiënt samenwerkingsverband met lokale (private en publieke) actoren. Deze benadering geldt zowel voor productontwikkeling als voor promotie.

Volgende regio’s werden opgestart en behoeven in de toekomst verdere ondersteuning om als volwaardige toeristisch-recreatieve regio’s te kunnen functioneren :

- De Kust
- De Westhoek
- Het Brugse Ommeland (de regio rond Brugge)
- De Leiestreek (West-Vlaamse gemeenten in de Leie- en Mandelvallei in combinatie met Oost-Vlaamse gemeenten)

Naast het ontwikkelen van de netwerken binnen de toeristisch-recreatieve regio’s, is het van groot belang om de verbinding tussen de diverse regio’s te optimaliseren, waarbij de diverse regio’s een verrijking kunnen betekenen voor het toerisme aan de Kust en in Brugge.

2. Openluchtrecreatie en recreatief medegebruik als belangrijke elementen van toeristisch-recreatieve productontwikkeling.

Volgens de GOM moet, wat openluchtrecreatie betreft, een tweesporenbeleid worden aangehouden waarbij enerzijds provinciale domeinen (bossen, parken en landgoederen) worden ondersteund en uitgebreid, en anderzijds een duidelijk beleid rond recreatief medegebruik wordt geformuleerd.

Het publieksvriendelijke karakter van de bestaande provinciale domeinen moet worden versterkt door het verder uitbouwen van de onthaal- en educatieve functie. Daarnaast is het belangrijk dat de provincie nieuwe domeinen van een voldoende grote schaal (circa 100 ha) creëert in de verstedelijkte gebieden van de provincie.

3. Sturing van de productontwikkeling en communicatie.

De toeristisch-recreatieve productontwikkeling en communicatie moet volgens de GOM binnen de regio’s gestuurd worden door een strategisch planningsproces dat op regelmatige tijdstippen wordt herzien en aangepast en zelf onderbouwd is door een degelijk kennismanagement en informatiesysteem. Dergelijke strategische plannen helpen om de lokale actoren (gemeenten en private sector) te mobiliseren en te sturen naar een ontwikkeling van coherente toeristisch-recreatieve producten en een aangepaste communicatie naar de doelmarkten toe.

Volwaardige promotiecampagnes moeten worden opgezet per regio in overeenstemming en in synergie met het marketingsbeleid van Toerisme Vlaanderen voor de macroproducten. Dit kan gebeuren door het samenbrengen van fondsen vanuit Toerisme Vlaanderen, de provincie en de gemeenten op basis van een gelijkwaardige inbreng van de provincie en de lagere echelons met bijkomende inbreng van de privé-sector naar aanleiding van specifieke promotieprojecten. Op provinciaal niveau moet verder aandacht gaan naar een efficiënt distributiebeleid van het aangemaakte promotiemateriaal en naar nieuwe communicatietechnieken.

Om de hierboven beschreven taken optimaal te kunnen opnemen, is het noodzakelijk om op provinciaal niveau een efficiënt toeristisch managementinformatiesysteem uit te bouwen om voldoende kennis en informatie te verwerven ter ondersteuning van de strategische planning, de toeristisch-recreatieve productontwikkeling en de marketing.

Operationele doelstelling

Binnen het hierboven geschetste kader wil de gemeente De Panne zich profileren op verschillende vlakken :

- Groen vakantieoord aan zee
Ongeveer 2/3 van De Panne is natuurgebied of geniet een statuut van beschermd gebied. Meer dan 85% van het grondgebied bestaat uit open ruimte. De natuurgebieden, het Westhoekreservaat, de Houtsaegerduinen en de Oosthoekduinen met het Calmeynbos bezitten een unieke fauna en flora. Grote delen van Adinkerke liggen in agrarische zone, deels landschappelijk beschermd. De landelijke wegen in De Moeren vormen een aantrekkingspool voor wandelaars, fietsers en ruiters.
- Vakantieoord het hele jaar door
Daar waar het toerisme vroeger enkel geënt was op het zomerseizoen, komt de laatste jaren meer nadruk te liggen op alle schoolvakanties en ook op toerisme buiten de schoolvakanties. Ook tijdens de winter wordt gezorgd voor een aangename sfeer. Jaarlijks wordt er kerstverlichting aangebracht in het centrum van De Panne en Adinkerke. In de winkelstraten wordt deze sfeer ondersteund door het aanbrengen van kerstbomen. De troeven waarover De Panne beschikt maken het mogelijk om gedurende het hele jaar een gediversifieerd publiek aan te trekken.
- Vakantieparadijs voor kinderen
De Panne bezit belangrijke troeven waardoor het ook een aantrekkingspool vormt voor gezinnen met (jonge) kinderen. Het brede strand en de Zeedijk vormen een uniek speelterrein. Via de uitbatingen van de concessies zijn er allerlei activiteiten die het jonge publiek kunnen boeien. Maar ook de natuur, de wandel en de fietsmogelijkheden zorgen er voor dat het jonge volkje aan zijn trekken komt.
- Een micro-klimaat
“In Knokke regent het jaarlijks gemiddeld 30 liter meer dan aan de Westkust”, zegt Rudy Boets van Meteo West-Vlaanderen in Koksijde. “Het heeft lang geduurd vooraleer er in België belang gehecht werd aan dat microklimaat aan zee. Maar nu raken ook de Nederlanders daarvan bewust”, zegt de Koksijdse weerman. Hij voert met de provincie Zeeland en een aantal zeilverenigingen onderhandelingen om in augustus te starten met een voorspelling van het weer aan de Zeeuwse Kust.
“Je mag verwachten dat het weer in Zeeland eerder lijkt op dat van Knokke, maar meer uitgesproken is. Het is zo dat er jaarlijks gemiddeld 30 liter meer neerslag valt in Knokke dan in De Panne. De westkust heeft dat te danken aan de invloed van Groot-Brittannië. Heel wat van de regen is als uitgevallen voor hij de westkust bereikt, wat zestig kilometer verder minder het geval is.”
De internetwebsite www.meteo.koksijde.be heeft dagelijks zo'n 6.000 bezoekers. Vooral mensen uit het binnenland, maar ook uit Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland zoeken op internet het specifieke kustweerbericht.
- Het breedste strand
De Panne bezit het breedste strand van de hele kuststrook. Van 1 juli tot 31 augustus is er elke dag een reddersteam actief van 10.30 uur tot 18.30 uur voor in totaal 5 verschillende reddingsposten. Er worden grote inspanningen geleverd om het strand en de Zeedijk rein te houden. Zowel in de winter als in de zomer wordt er dagelijks intensief gewerkt om het strand de vuilnis op te ruimen.

De vaste strandcabines moeten voldoen aan de bepalingen van het politiereglement en voor de uitbaters van de rolcabines werden bepalingen genomen in het lastenkohier bij de hernieuwing van de concessies. Tussen de cabines is verlichting aanwezig om vandalen en dieven te ontmoedigen. Dankzij subsidies kon het strand volledig ontmijsd worden. Bij de Esplanade werden maatregelen genomen inzake het beperken van het laden en lossen. Ook werd het eenrichtingsverkeer op de Zeedijk ingevoerd.

Actie

1. Groen vakantieoord aan zee
 - specifieke promotiecampagnes
 - via lokale info de dagtoeristen warm maken voor een langer verblijf tijdens een andere periode van het jaar
2. Vakantieoord het hele jaar door
 - promotiecampagnes naar de senioren en kinderrijke gezinnen verder verfijnen
 - andere doelgroepen aanspreken
 - opstarten van het evenement “De Panne en het paard”
 - verder promoten van Halloween
 - de groendienst blijvend inzetten om te zorgen voor aantrekkelijke beplanting het hele jaar door
 - de kerstsfeer verder uitbreiden
 - de bestaande succesvolle evenementen verder uitwerken en zoeken naar nieuwe initiatieven
 - een programma uitwerken voor wandelgroepen en individuele wandelaars met nadruk op de winterperiode
3. Vakantieparadijs voor kinderen
 - infocampagnes
 - samenwerken met de horeca, Plopsaland, Clown City, Kinderopvang en speelpleinwerking
 - uitwerken van kindvriendelijke initiatieven
4. Een micro-klimaat
 - plaatsen van een webcam op het strand, waarbij ten allen tijde op de gemeentelijke website de weerssituatie in De Panne kan worden nagezien.
5. Het breedste strand
 - de inspanningen verder zetten inzake de netheid van het strand
 - blijvende controles uitoefenen op de goede staat van de vaste cabines en de rolcabines
 - nagaan of de openingsperiode van de reddingsdienst kan verlengd worden op een betaalbare manier
 - een strenge handhaving van het reglement inzake de toegankelijkheid van de Zeedijk door dagelijkse aanwezigheid van de politie
 - voorzien in een betere toegankelijkheid van het strand voor rolstoelpatiënten en kinderwagens

2.5.2. De kanaalzone

Omgevingsanalyse

De bestemming van de kanaalzone te Adinkerke is voor een stuk gehypothekeerd omdat er een reserveringszone is afgebakend voor het verbreden van het kanaal.

Knelpunten

De bewoners van de reserveringszone verkeren momenteel in onzekerheid. Eigendommen zijn er bijgevolg moeilijk verkoopbaar. Eigenaars weten ook niet of renovatiewerken wel zin hebben.

Strategisch objectief

Een totaalvisie uitdenken met betrekking tot de ontwikkeling van een kanaalzone op lange termijn.

Operationele doelstelling

Aandringen bij de hogere overheid op duidelijkheid en rechtszekerheid met betrekking van de reserveringszone

Een actieplan opstellen in verband met de verschillende te realiseren projecten